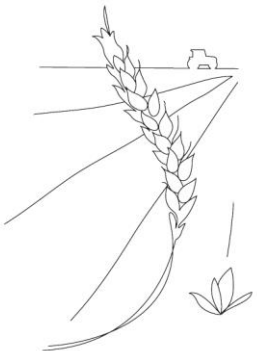


Rödsotvirus i höstspannmål – erfarenheter från säsongen 2020-2021

**Södra Sveriges växtodlings- och växtskyddskonferens
7 december 2021**

Olof Pålsson och Louise Aldén
HIR Skåne och

Växtskyddscentralen Alnarp, Jordbruksverket



Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Symptom: leopardfläckar, hämmad tillväxt, gula blad



Foto: L. Aldén, VSC Alnarp



Foto: Per-Erik Holmgren, HIR Skåne

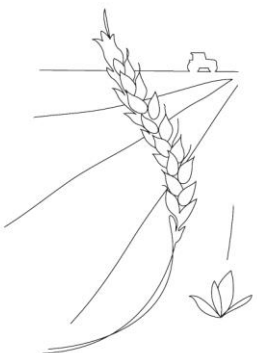


Foto: Linda af Geijersstam, VSC Kalmar

Betydelsen av såtidpunkt

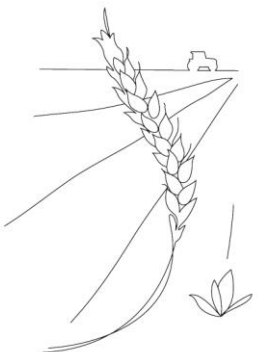
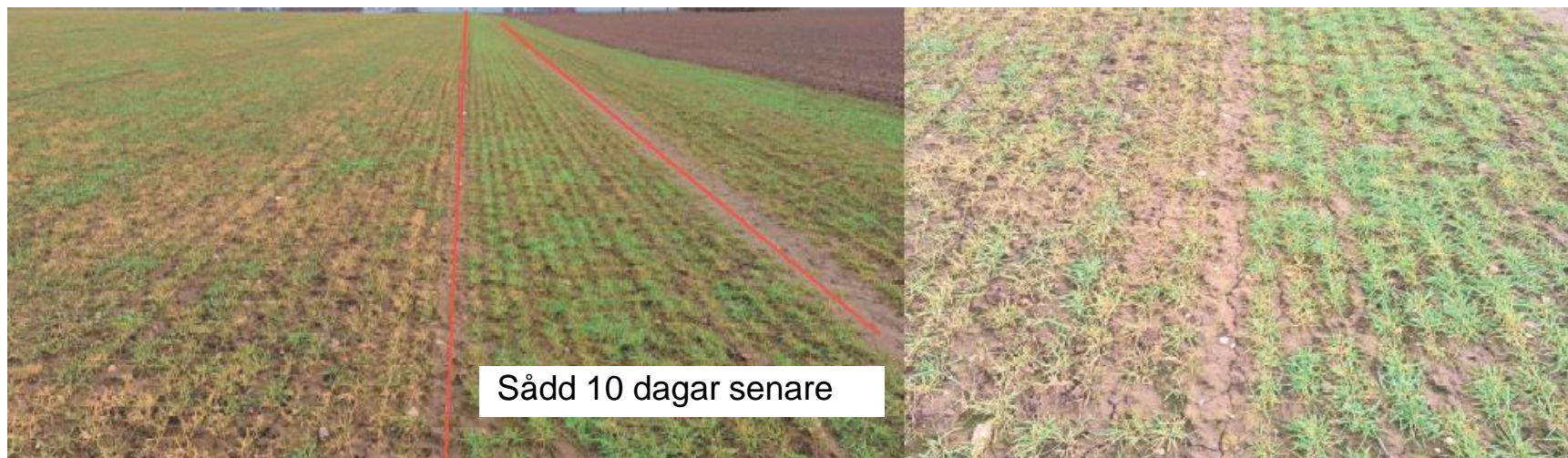


Foto: Daniel Finnfors, HIR Skåne

Nerplöjning av höstkorn



Foto: Per-Erik Holmgren, HIR Skåne

Höstvete



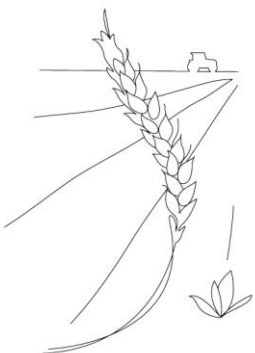
Foto: L. Aldén, VSC Alnarp

Resultat ELISA – tester gjorda på plantprover säsongen 2021

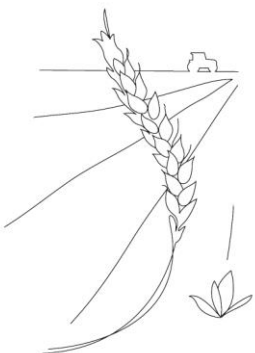
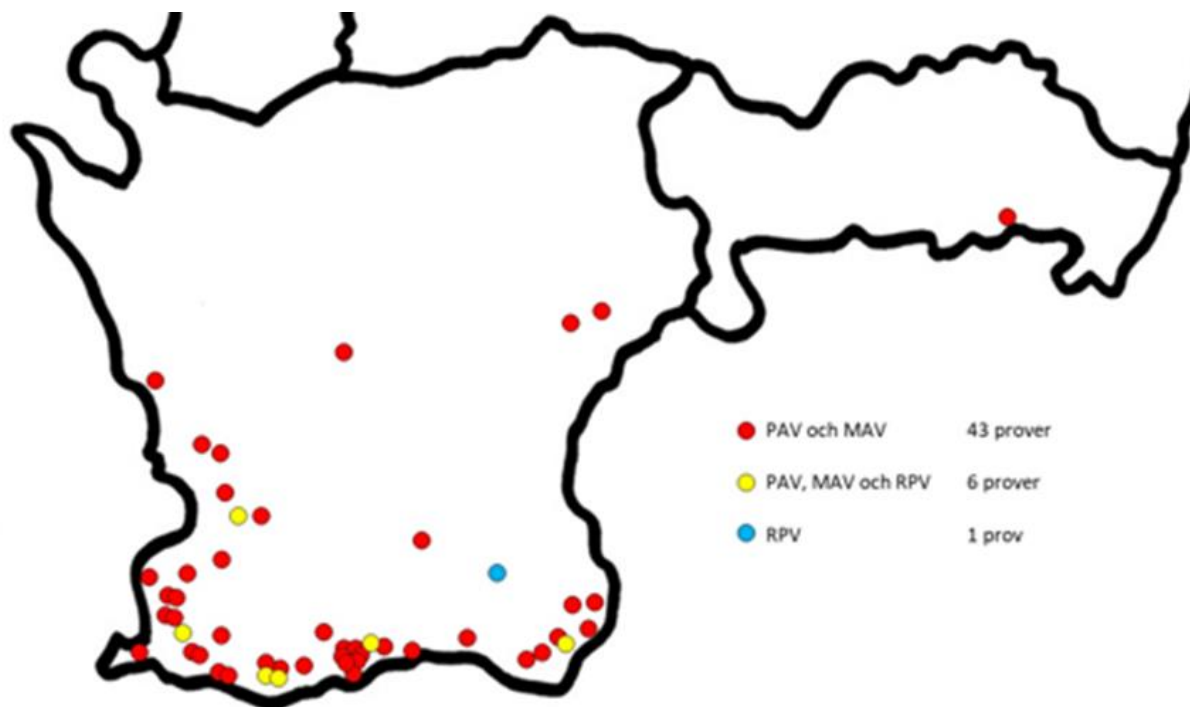
Källa: A. Kvarnheden, SLU

Växt- skydds- central	Gröda	PAV MAV RPV	PAV MAV	RPV
Alnarp	Höstkorn		13	
	Höstvete	6	19	1
	Råg		5	
Kalmar	Höstkorn		5	
	Höstvete		2	
	Rågvete		2	

God överensstämmelse mellan misstänkta angrepp och positiva analysvar. Undantag finns dock.




Bekräftade angrepp av rödsotvirus i höstspannmål säsongen 2021, Skåne och Blekinge



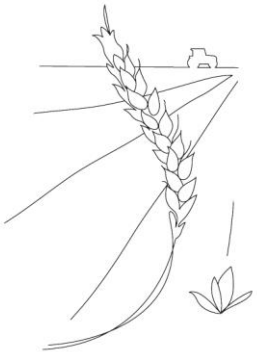
Månadsvis medeltemperatur °C - Lund

Månad	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2007	2006	Normal 1991- 2020
Aug	16,8	19,9	19,0	19,6	17,4	17,3	18,6	17,0	17,7	17,9	16,8	17,8	17,8	17,9
Sept	15,3	15,2	14,2	15,2	13,8	16,6	13,8	15,1	13,1	13,9	14,6	13,1	17,8	14,0
Okt	10,6	10,5	9,7	10,4	10,7	8,7	9,5	11,7	10,8	8,5	9,4	8,5	13,1	9,3
Nov	6,8	7,6	6,1	5,5	5,5	3,7	7,0	7,5	5,6	5,8	6,2	4,4	8,5	5,2
Dec		4,2	4,4	3,9	3,7	3,9	5,9	2,7	4,5	-0,8	3,9	3,3	4,4	2,3
Totalt antal bladlöss sugfälla, Alnarp v. 38-44	1453*	1259	878	3311	947	1152	432	2182	1183	266	1489	886	6204	

- 
- År med mycket eller ganska mycket bladlöss samt ovanligt milda höstar
 - Höst som följts av större rödsotvirus angrepp våren efter

Svårigheter

- Komplext - många samverkande faktorer som är osäkra och som kan påverka angreppsgraden
- Klimatet - högre temperaturer
- Risk för färre preparat att bekämpa lössen med

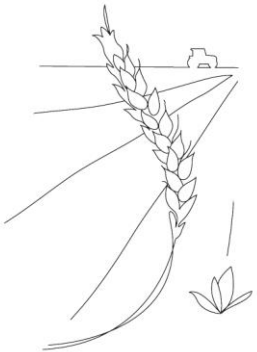


Svårigheter

- Komplex- många samverkande faktorer som är osäkra och som kan påverka angreppsgraden
- Klimatet- högre temperaturer
- Färre preparat att bekämpa lössen med

... och möjligheter

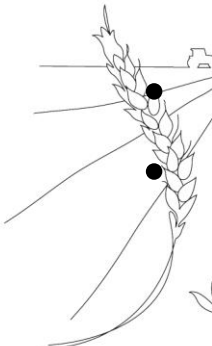
- Resistenta sorter
- Analysera förekomst av rödsotvirus i gräsmarker och vallar
- Virus-testa löss från sugfällorna



Slutsatser- Erfarenheter rödsotvirus

Erfarenheterna från tidigare år bekräftades av enkät HIR Skåne och VSC Alnarp våren 2021

- Skador kustnära, i skyddade lägen och längs gräskanter, men även jämnt spritt i fälten
- Tidig sådd/uppkomst ger större angrepp
- Grödorna drabbas olika hårt; h-korn > h-vete > rågvete/ råg
- Inga sortskillnader konstaterade
- Bekämpning har ofta goda effekter. Viktigt att inte behandla för tidigt. Bäst i mitten av oktober eller senare





HIR Skåne

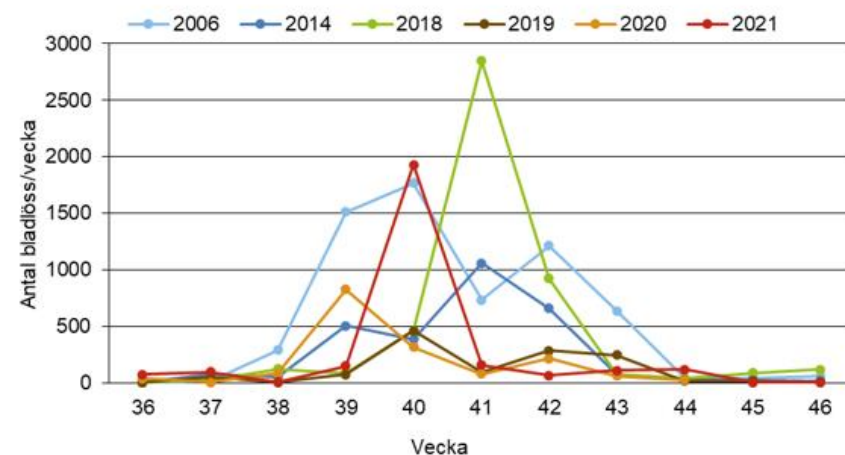
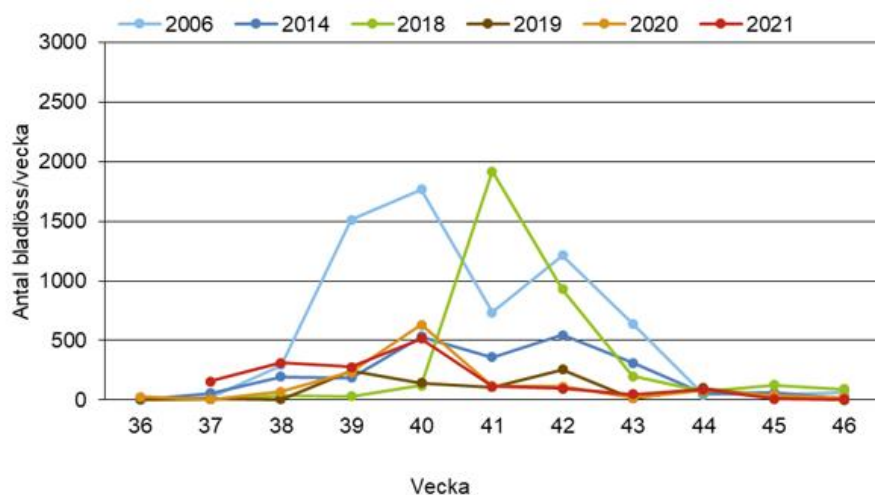
Biologin





Risker och prognos

1. Sugfällan – En del av prognosen



Bladlöss i sugfällorna i Alnarp respektive Kalmar under höstarna.

- 2006 och 2014 mycket löss och stora angrepp året efter.
- 2018 mycket löss – inga angrepp året efter.
- 2020 lite löss – lokala angrepp 2021.



2. Daggrader - Såtid

- 170 daggrader en generation (bas3) liten risk (alla fält)
- 340 daggrader risk (2 generationer)
- 510 daggrader stor risk (3 generationer)

Sådd	Uppkomst	Daggrader 24/11	Daggrader 24/12
1 sep	7 sep	630	640
15 sep	22 sep	430	440
1 okt	7 okt	280	290
1 nov	10 nov	70	75



3. Löss i fält

- 2-3 % angripna plantor ger 6-9 löss/kvadrat.
- Det vill säga "ganska lätt att finna löss".
- Höstkorn värst drabbat –
Höstvete – Råg





HIR Skåne

Temperatursummor på

Svenska temperatursummor

<https://etjanst.sjv.se/povpub-gui/#/prognosmodeller/tempsumma?produktionsriktning=jordbruk>

Danska temperatursummor

<https://www.landbrugsinfo.dk/public/d/2/c/plante-graddageberegner>